

ĐẾN VỚI KHOA HỌC

Hoàng Thị Nhị Hà

Trường Đại học Sư phạm TP.HCM ngày 28 và 29.11.2003 đã tổ chức Hội nghị khoa học lần II của sinh viên các trường đại học Sư phạm trong cả nước. Có 50 đại biểu sinh viên có báo cáo nghiên cứu khoa học và hơn 50 cán bộ giáo viên hướng dẫn, cán bộ lãnh đạo các trường, cùng 300 sinh viên của Trường ĐHSPTP.HCM tham dự Hội nghị.

1. Những nội dung sinh viên nghiên cứu

Trong một thời gian ngắn, Ban Tổ chức Hội nghị đã nhận được 60 báo cáo khoa học của sinh viên thuộc 9 trường đại học Sư phạm (Đại học Sư phạm Hà Nội, Đại học Sư phạm Thái Nguyên, Đại học Cần Thơ, Đại học Đồng Tháp, Đại học Sư phạm Vinh, Đại học An Giang, Đại học Thái Nguyên, Đại học Sư phạm Huế, Đại học Sư phạm Thành phố Hồ Chí Minh), trong đó có 27 báo cáo về KHTN, 33 báo cáo về KHXX. Có 38 báo cáo khoa học của sinh viên các trường bạn, 22 báo cáo của sinh viên trường ĐHSPTP.HCM. Trong đó đã có 55 báo cáo được chọn đăng kỷ yếu.

Các báo cáo đã tập trung nghiên cứu về các lĩnh vực khoa học cơ bản, khoa học ứng dụng và khoa học giáo dục gồm 10 chuyên ngành: Toán 14 báo cáo, Vật lý 6, Hóa học 2, Sinh vật 2, Ngữ Văn 16, Lịch sử 5, Địa lý 6, Ngoại ngữ 4, Tâm lý giáo dục 4, Giáo dục chính trị 1.

Về Ngữ Văn sinh viên đã bước đầu nghiên cứu nghệ thuật trong thơ Hồ Dzếnh, trong truyện ngắn của Kawabata Yasunari, trong Truyện Kiều của thi hào Nguyễn Du; tìm hiểu khảo sát từ ngữ Trong Úc Trai thi tập của Nguyễn Trãi. Tìm hiểu tình hình viết tắt của sinh viên; nhận xét về sách giáo khoa lớp 6, tìm hiểu món ăn truyền thống dân tộc Ê đê...

Sinh viên đã quan tâm đến tên gọi làng xã của huyện Na Rì tỉnh Bắc Kạn dưới thời Nguyễn, tìm hiểu sự ra đời và hoạt động của chiến khu Trần Hưng Đạo trong cuộc vận động Cách mạng tháng Tám, tìm hiểu thương mại cổ Đông Nam Á dưới góc nhìn của người Hoa.

Trong nghiên cứu sinh viên đã đề cập đến ứng dụng công nghệ thông tin trong thiết kế website phục vụ dạy và học Địa lý lớp 11 phổ thông trung

học. Có đề tài quan tâm đến việc sinh động hóa hoạt động dạy học địa lý qua hoạt động ngoại khóa. Tìm hiểu điều kiện địa lý trong ảnh hưởng đến phân luồng sa bồi, môi trường, cây công nghiệp v.v...

Nhiều sinh viên nghiên cứu Tâm lý giáo dục chú trọng đến mâu thuẫn giữa cha mẹ và con cái trong việc chọn bạn, tìm hiểu truyền thống lễ hội Đền Đuôm, tạo hứng thú trong rèn kỹ năng suy luận cho học sinh...

Về ngành Toán –Tin nhiều đề tài đã đề cập đến nghiên cứu cơ bản: bài toán quy hoạch lồi theo nón với điều kiện chính quy, nón đồng và bài toán Convex-Like, phép chiếu đa thức bảo toàn quan hệ vi phân thuần nhất... Phương pháp dạy phép cộng, phép trừ trong phạm vi 10, dạy học giải toán có lời văn...

Nhóm sinh viên trường Đại học Cần Thơ đã quan tâm chế tạo dụng cụ dạy học Vật lý: bộ thí nghiệm quang học dùng hộp khói, bộ thí nghiệm đệm không khí...

Sinh viên ngành Hóa đã miệt mài nghiên cứu vấn đề nổi cộm hiện nay trong công nghệ hóa học: Quan hệ giữa cấu trúc và khả năng ức chế ăn mòn của một số hợp chất hữu cơ, nghiên cứu ảnh hưởng của hệ bột màu phosphate kẽm và oxit sắt đến tính năng chống ăn mòn của sơn Epoxy.

Trong Sinh học các nghiên cứu đã quan tâm đến nghiên cứu sự tăng trưởng của cây ngập mặn Cần Giờ, tốc độ tăng trưởng của cá ngựa nam tại hồ Eakao thành phố Buôn Ma Thuột, nghiên cứu nuôi cấy hệ sợi nấm hương (*lentinula*, *edodes*) trên môi trường rắn...

Những công trình nghiên cứu đã bám sát vào thực tiễn địa phương, những vấn đề xã hội quan tâm, đề xuất những giải pháp thiết thực cho việc triển khai ứng dụng trong thực tiễn sản xuất, dạy học..

2. Vấn đề được trình bày tại hội nghị

Buổi sáng, Hội nghị toàn thể đã được nghe 5 báo cáo điển hình trong đó có 1 báo cáo về nghiên cứu cơ bản của sinh viên Nguyễn Tiến Trung (ĐHSPTP.HN) – *Phép chiếu đa thức bảo toàn quan hệ vi phân thuần nhất*; Sinh viên Nguyễn Thị Ngọc Mai (ĐHSPTP.HCM) trình bày vấn đề về *Bước đầu tìm hiểu vai trò của lá trong sự phát triển của hoa và vai trò của Auxin và axit abscisic của lá trong sự rụng trái non ở giống xoài cát Hòa Lộc (Mangifera indica L.)* 2 nghiên cứu ứng dụng công nghệ thông tin trong dạy học: *Thiết kế website phục vụ giảng dạy và học tập địa lý lớp 11 phổ thông trung học*- Nguyễn thị Lệ Thủy (ĐHSPTP.HCM), *Ứng dụng thành tựu công nghệ thông*

lin trong việc giảng dạy văn học sử – Lê Nina; 1 báo cáo ứng dụng công nghệ sinh học; 1 báo cáo ứng dụng chế tạo đồ dùng dạy học của nhóm tác giả Nguyễn Thị Thanh Hiếu, Nguyễn Cẩm Hương, Huỳnh Ngọc Phượng, Đỗ Thị Phương Thảo, Phạm Thị Bích thảo (ĐH Cần Thơ) – Bộ thí nghiệm quang học dùng hộp khói.

Buổi chiều đã có 14 báo cáo được trình bày tại 2 tiểu ban Khoa học xã hội và Khoa học tự nhiên. Các báo cáo thể hiện rõ năng lực trong nghiên cứu của sinh viên trong nghiên cứu cơ bản như các tác giả Nguyễn Phú Sĩ (ĐHSP TP.HCM) - Một số ứng dụng của Maple trong việc giải tự động một số bài toán hình học, Phạm Thành Dương (ĐHSP TP.HCM) – Bài toán quy hoạch lồi theo nón với điều kiện chính quy nón đóng và bài toán Convex-liked. Bùi Thị Thanh Hương (ĐH Thái Nguyên) - Chế độ nhiệt ẩm ảnh hưởng tới sự phát triển, phân bố cây chè tỉnh Thái Nguyên, Vũ Thanh Trà (ĐH Thái Nguyên) - Nghiên cứu đặc điểm hình thái và hóa sinh của 5 giống lạc (*Ara chis hypogea*: LVT, TQ 7, N C 2, L14, V97) trồng tại tỉnh Bắc Giang, Nguyễn Minh Mẫn (ĐHSP TP.HCM)- Bước đầu tìm hiểu vai trò của các cảng thị, đối với sự phát triển của thương mại cổ Đông Nam Á, Bùi Trần Quỳnh Ngọc (ĐHSP TP.HCM) Thuỷ Kiều và dòng sông định mệnh...

Các tác giả đã nêu được mục đích, nhiệm vụ, phương pháp nghiên cứu và kết quả của đề tài nghiên cứu, đồng thời nêu những khó khăn trong quá trình thực hiện đề tài, đồng thời đã đưa ra những giải pháp thiết thực trong việc áp dụng kết quả nghiên cứu vào thực tiễn.

3. Nét nổi bật của Hội nghị

Sinh viên đã mạnh dạn nghiên cứu trong nhiều lĩnh vực đòi hỏi phải có sự đầu tư công sức và vật chất cho đề tài. Chất lượng nghiên cứu cao, đề tài đã có đóng góp cho thực tiễn đời sống, kinh tế đặc biệt có đề tài đáp ứng được hỗ trợ và nâng cao tay nghề, nghiệp vụ người giáo viên trong tương lai.

Trong số các báo cáo của các tác giả tham dự hội nghị lần này đã có 15 tác giả đạt giải thưởng “sinh viên nghiên cứu khoa học” cấp Bộ và giải thưởng “Vifotech” năm 2003. Giải nhất sinh viên Nguyễn Thị Khánh Vân (sinh viên Hóa 4 ĐHSP TP.HCM) - Nghiên cứu ảnh hưởng của hệ bột màu Phosphate kẽm và oxit sắt đến tính năng chống ăn mòn của sơn epoxy; sinh viên Trần Ngọc Chất (ĐHSP HN) - Thiết kế, chế tạo các dụng cụ thí nghiệm đơn giản từ vỏ lon và chai nhựa để sử dụng trong dạy học phần tinh điện

học ở trường phổ thông; sinh viên **Nguyễn Thanh Tùng** (khoa Ngữ văn ĐHSF HN) - Khảo sát và tìm hiểu giá trị bản giải nghĩa chữ Nôm sách Khoa Hư lục của Trần Thái Tôn. Giải nhì **Nguyễn Văn Hạnh** (ĐH Huế) - Một số kết quả liên quan đến chuẩn đối khối lượng và các mặt cực tiểu; **Nguyễn Thị Lệ Thủy** (khoa Địa lý ĐHSF TP.HCM) - Thiết kế website phục vụ giảng dạy và học tập địa lý lớp 11 phổ thông trung học. Giải ba **Bùi Huy Nam** (ĐHSF Thái Nguyên) - Tìm hiểu lên làng, xã huyện Na Rì tỉnh Bắc Kạn dưới thời Nguyễn; Giải khuyến khích thuộc về các sinh viên **Đỗ Thị Hùng Thúy** (ĐHSF HN) - Từ khảo sát từ ngữ đến tiếp cận đồng bộ tác phẩm văn chương trong "Ước trai thi tập" của Nguyễn Trãi; **Vũ Đình Hòa** (ĐHSF HN) - Bước đầu tìm hiểu điều kiện tự nhiên và hiện tượng sa bồi tàu cảng Hải Phòng; **Phạm Thị Thanh Mỹ** (ĐHSF HN) - Nghiên cứu mối quan hệ giữa cấu trúc và khả năng ức chế ăn mòn kim loại của 1 số hợp chất hữu cơ; **Trần Khánh Ngọc** (ĐHSF HN) - Sơ bộ nghiên cứu 1 số *Streptomyces* có hoạt tính sinh học mạnh phân lập từ các mẫu đất rừng ngập mặn huyện Thái Thụy, tỉnh Thái Bình; **Trịnh Nam Giang** (ĐHSF HN) - Nước Đức từ Bismarck đến Hitler: Sự hình thành chủ nghĩa phát xít Đức; **Ngô Hải Chi** (ĐHSF HN) - Tạo hứng thú và rèn luyện kỹ năng suy luận toán học cho học sinh lớp 4, 5 nhờ các câu chuyện cổ tích..

Trong 9 trường đã có 5 trường được Bộ Giáo dục và đào tạo cấp giấy khen có thành tích "Nghiên cứu khoa học sinh viên".

4. Vấn đề cần quan tâm

Qua Hội nghị lần này các trường cần quan tâm hơn nữa đến công tác tổ chức nghiên cứu khoa học trong sinh viên. Chú ý đầu tư kinh phí, điều kiện vật chất một cách thích đáng cho sinh viên nghiên cứu. Hội nghị đánh giá cao vai trò hướng dẫn của các thầy cô, của tổ bộ môn, của các khoa trong quá trình thực hiện nghiên cứu của sinh viên.

Về phía Bộ Giáo dục và Đào tạo, PGS-TS Trần Quang Quý đã nhấn mạnh tiềm năng nghiên cứu trong sinh viên là phong phú. Các trường và đặc biệt Bộ Giáo dục và Đào tạo cần đầu tư đúng cho sinh viên có năng lực và tạo điều kiện về học bổng cho sinh viên đạt thành tích xuất sắc đi tu nghiệp.

Trường Đại học Thái Nguyên đã phát biểu dâng cai tổ chức Hội nghị khoa học lần 3 của sinh viên các trường Đại học Sư phạm vào thời gian tới.